

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie **B. Z.**

co do którego umorzono postępowanie w sprawie o czyn z art. 228 § 2 k.k. w zw. z art. 228 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 7 maja 2026 r.

wniosku adw. M. K. (obrońcy) o zasądzenie na rzecz B. Z. kosztów zastępstwa adwokackiego poniesionych w niniejszej sprawie w postępowaniu przed Sądem Najwyższym

na podstawie art. 626 § 2 k.p.k.

postanowił:

zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz B. Z. kwotę 7000 (siedem tysięcy) zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej ww. przez obrońcę z wyboru w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2022 r., IV KK 112/21, Sąd Najwyższy oddalił jako oczywiście bezzasadną kasację wywiedzioną przez prokuratora od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 30 listopada 2020 r., sygn. akt VII Ka 492/20, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 18 lutego 2020 r., sygn. akt XVI K 410/18, na mocy którego – na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. – umorzono postępowanie wobec B. Z. o czyn z art. 228 § 2 k.k. w zw. z art. 228 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

W toku postępowania zainicjowanego opisanym wyżej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, obrońca z wyboru B. Z. adw. M. K. , sporządził i wniósł odpowiedź na kasację. Ponadto ww. obrońca reprezentował B. Z. na rozprawie kasacyjnej.

W odpowiedzi na kasację i w toku rozprawy kasacyjnej nie złożono wniosku o zasądzenie na rzecz B. Z. od Skarbu Państwa poniesionych przez niego kosztów procesu.

O zasądzenie takowych kosztów obrońca B. Z. - adwokat M. K. - wystąpił natomiast pismem z dnia 30 grudnia 2025 r., uzupełnionym następnie pismami z dnia 24 lutego 2026 r., 12 marca 2026 r. i 22 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej B. Z. przez obrońcę z wyboru w postępowaniu kasacyjnym, w kwocie 7000 zł, jest zasadny.

Zgodnie bowiem z art. 632 pkt 2 k.p.k., w sprawach z oskarżenia publicznego, w razie uniewinnienia oskarżonego koszty procesu, a więc i uzasadnione wydatki, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy (art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k.), ponosi – jeżeli ustawa nie stanowi inaczej – Skarb Państwa. Zgodnie zaś z art. 636 § 1 k.p.k. – stosowanym odpowiednio w postępowaniu kasacyjnym (art. 637a k.p.k.) – w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego, pochodzącego wyłącznie od oskarżyciela publicznego – koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa.

W świetle § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 215) wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich może zawierać oświadczenie o wysokości kosztów obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia adwokata. W braku takiego oświadczenia, opłatę ustala się w wysokości odpowiadającej stawce minimalnej, chyba że okoliczności określone w § 15 ust. 3 przemawiają za innym jej ustaleniem. Ponadto, zgodnie z trafnym poglądem wyrażanym w judykaturze *zasada umowności ustalania opłat za czynności adwokackie, uwzględniająca prawa rynku, obowiązuje tylko między stronami umowy. Umowa ta jest wiążąca tylko w relacji pomiędzy obrońcą będącym adwokatem i tymże klientem (jego mocodawcą). Ustalona w umowie wysokość*

opłat za czynności adwokackie nie musi stanowić podstawy zasądzenia przez sąd poniesionych przez tę stronę kosztów zastępstwa prawnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 lipca 2025 r., I KK 133/24).

Na gruncie przedmiotowej sprawy Sąd Najwyższy uznał za właściwie udokumentowaną i przy tym uzasadnioną merytorycznie - w świetle zawichości sprawy i nakładu pracy obrońcy – kwotę 7000 zł, wynikającą z pierwotnie złożonego wniosku o zasądzenie kosztów obrony przed Sądem Najwyższym.

Nie było natomiast podstaw do przyznania zwrotu kosztów w wysokości przewyższającej ww. kwotę. Należy zauważyć, że obrońca w pierwotnie złożonym wniosku nie wspominał nic na temat tego, by z tytułu świadczenia pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym otrzymał od B. Z. jakąkolwiek inną kwotę poza pierwotnie żadaną kwotą 7000 zł. Paragon z dnia 29 kwietnia 2021 r., opiewający na kwotę 3000 zł, obrońca powiązał z kosztami obrony w postępowaniu kasacyjnym dopiero w piśmie z dnia 24 lutego 2026 r. (kopię tegoż paragonu dołączył zaś do pisma z dnia 12 marca 2026 r.). Ponadto datę wystawienia tegoż paragonu trudno powiązać tak z datą sporządzenia odpowiedzi na kasację (sporządzoną – jak wynika z jej treści – w dniu 30 lipca 2021 r., a nadaną na pocztę w dniu 11 sierpnia 2021 r. – k. 30 – 40 akt SN), jak i reprezentowaniem B. Z. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Co więcej, do pisma uzupełniającego wniosek o zasądzenie kosztów obrony poniesionych przez oskarżonego w postępowaniu przed sądem I i II instancji z dnia 29 stycznia 2026 r. obrońca dołączył - jako dowód poniesienia „realnych kosztów zastępstwa adwokackiego” w toku postępowania przed tymi sądami - potwierdzenie transakcji z dnia 27 kwietnia 2021 r. opiewające na kwotę 3000 zł (k. 7147 – 7149).

Nade wszystko jednak, przyznanie zwrotu kosztów w wysokości przewyższającej kwotę 7000 zł nie jest uzasadnione ze względów merytorycznych, a w szczególności ze względu na rodzaj i stopień zawichości sprawy oraz nakład pracy obrońcy.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[J.J.]

[a.f.]